

מהם, וכבר שנה התנא במפורש שצריך גם את הפרת האב וגם את הפרת הארוס? (2)

ומתרצינן: **צריכא למיתני**, צריך התנא במשנה לשנות דין זה, **כי איצטריך ליה**, הוצרך לכך כדי לחדש אופן נוסף:

כגון, שהפר אחד מהן [או האב או הבעל] את הנדר. וקיים אחד [והשני קיים] את הנדר. ואחר כך חזר המקיים ונשאל אצל חכם על הקמתו.

[ויכולים להשאל על ההיקם כמו שיכולים להשאל על הנדר, והחכם יכול לעקור את ההיקם, כדי שיוכל המקיים לחזור ולהפר].

ולכן, אם היה התנא אומר רק את הדין שהפרת האחד אינה מועילה ללא הפרת השני, ולא היה אומר את הדין שאם אחד מקיים שוב לא יתכן להפר —

מהו דתימא, היה אפשר לומר, שבאופן זה, שנשאל השני על הקמתו, יכול הוא עתה לחזור ולהפר לה, משום שמאי דאוקי הא עקרייה, שהרי עקר את קיומו של הנדר בכך

ומשנינן: אם היה שונה התנא רק את הרישא,

מהו דתימא — היה אפשר לומר, שכוונת המשנה במה שכתוב "אביה ובעלה", היינו **או אביה או בעלה**, קתני, ואין צורך ששניהם יפרו.

קא משמע לן שרק שניהם יחד יכולים להפר את הנדר, והפרת האחד ללא הפרת השני אינה מועילה כלום, והנדר אינו מופר.

עוד שנינו במשנה: **ואין צריך לומר שקיים אחד מהן**.

ומקשינן: **למה לי למיתנא**, מדוע היה צריך התנא לכתוב דין זה?

הרי **השתא, יש לומר**, עתה, אחר שאמר כבר התנא שצריך הפרת שניהם, ואם הפר זה **בלא זה אין ההפרה מועילה ולא כלום**.

אם כן, זה שאמר התנא בהמשך "ואין צריך לומר קיים אחד מהן" — **למה לי?** הלא ודאי הוא שלא תועיל הפרת האחד אם קיים השני, כיון שיש כאן רק הפרה של אחד

[קודש]

ואם נאמר שמהות קיום הנדר היא ביטול זכות ההפרה שלו, והקיום אינו עדיף משתיקה בלי הפרה ביום שמיעת הנדר, שבטלה בכך זכות ההפרה שלו, ודאי שאין חידוש בכך שאין צורך בשותפות להקמת הנדר, כי כל אחד יכול לבטל לעצמו את זכותו להפר.

אמנם, ישנן ראיות מכמה סוגיות להלן (נביאם במקומם), שאין הקיום רק ביטול זכות ההפרה, אלא הוא חיווק הנדר, שעל ידי הקיום הופך הנדר להיות נדר חזק יותר. ואם כן, יש כאן חידוש במשנה שמועיל קיומו של אחד לבד, ואין צורך ששניהם יקיימו את הנדר.

ובש"ך (יו"ד רל"ד ס"ק ד') כתב, שאף באב טעם ההפרה הוא משום שהבת נודרת על דעת אביה, ולדבריו לא יתכן לומר את ההסבר הזה.

2. דברי הגמרא צריכים ביאור, הרי יש במשנה חידוש גדול בכך שמועיל קיומו של אחד מהשניים להחשב קיום, כי מנגד, בהפרת נדרים, אין הנדר מופר אלא אם הפירו שניהם. ולכן היה מקום לומר שאף קיום של אחד מהם לא יועיל עד שיקיימו שניהם. ואם כן יש חידוש גדול במשנה שאין צורך בשותפות לקיום, כדי שיחול הקיום. [רש"ש]